

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 23.11.2011
Sayı : 114

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi, genel gerekçesi ve madde gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereği arz olunur.

Ferit Mevlüt ASLANOĞLU

İstanbul Milletvekili

Ekleri:

- Genel gerekçe,
- Madde gerekçeleri,
- Kanun teklifi.

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Kanun			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih	20 Aralık 2011	F. No:	2/207	
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek. Y.	Gen.Sekt.
16	114		114	114
BAŞKAN	114			

GENEL GEREKÇE

Kredi ve Yurtlar Kurumunun 2010 Yılı Faaliyet Raporuna bakıldığında Kurumun GZFT (Güçlü, zayıf, fırsat, tehdit) analizinde zayıflıklar olarak;

- Bazı binaların fiziki yapısı ve sosyal donatı alanlarının yetersizliği,
- Hizmet verilen bazı binaların kiralık olması,
- Bazı yurtlarda öğrenci odalarının kalabalık olması,
- Yurt ücreti tahsilâtlarının elektronik ortamda yapılmaması,

Konularının belirtildiği görülmektedir. Bu konular yüksek öğrenim yapan öğrencilere barınma imkanı sağlayan en önemli kamu kurumunun öğrenci yurdu imkanlarının yeterli olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde Milli Eğitim Bakanlığının 2009 Strateji Planında yapılan GZFT analizinde de “Sınıf mevcutlarının fazlalığı, ikili öğretimin ve birleştirilmiş sınıf uygulamasının devam etmesi” zayıflıklar arasında ikinci sırada sayılmaktadır. Bu durum Ülkemizde okul ve derslik ihtiyacının da devam ettiğini göstermektedir.

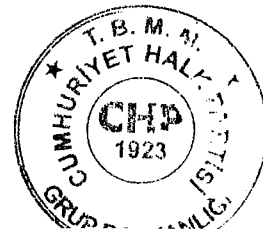
DPT 2010 Yılı Programı'na göre 2008-2009 öğretim yılında ilköğretim öğrencilerinin yarısından fazlası (% 52) ikili eğitim görmektedir. Bazı öğrenciler daha küçük sınıflarda ve tekli eğitim görürken, bazı illerdeki (özellikle göç alan) öğrenciler daha kalabalık sınıflara ve ikili öğretime razı olmaktadır. Bu durum, büyük bir eşitsizlik kaynağıdır. İlköğretimde sınıf büyüklüğüne ilişkin Türkiye ortalaması hem MEB'in hedefleri (30 öğrenci) hem de OECD ortalamalarının (22 öğrenci) üstündedir. Ortaöğretim kademesinde derslik ve öğretmenlerin yeterliliklerine ilişkin veriler çarpıcıdır. MEB 2010-2011 öğretim yılı verilerine göre ortaöğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı (sınıf büyüklüğü) 34'tür. 9. Kalkınma Planı ve MEB Stratejik Planı'nın bu konudaki hedefleri 30'dur.

Eğitim harcamalarının GSMH'ye oranı açısından Türkiye çok geri bir durumdadır. Honduras, Fildişi Sahilleri gibi ülkelerde dahi eğitime ayrılan pay GSMH' nin % 4'ünün üzerinde iken, Türkiye'de toplam kamu eğitim harcamalarının GSYİH içindeki payı son yıllarda % 3 ile % 3,8 arasında değişmektedir. Bu sınırlı bütçenin çok azı yeni yatırımlara ayrılmaktadır. 2002 yılında MEB bütçesinin % 17,18'i yatırımlara ayrılırken bu rakam 2009'ta % 4,57'e düşmüştür.¹

Diğer taraftan IX. Kalkınma Planında; sağlık personeli sayısı, yatak sayısı ve kullanım oranları, bebek ölüm hızı, aşılama gibi göstergelerde VIII. Plan döneminde iyileşmeler kaydedilmiş olmakla beraber, henüz istenen düzeye ulaşamadığı, birinci basamaktaki altyapı, personel ve kalite yetersizlikleri ile sevk zincirinin etkin çalıştırılmamasının, hastaların hizmet maliyetleri daha yüksek olan ikinci ve üçüncü basamağa yönelmesine sebep olduğu ve oluşan yığılmaların hastanelerin hizmet kalitesini düşürdüğü belirtilmektedir.

Yukarıda yapılan kısa açıklamalardan eğitim ve sağlık gibi önemli toplumsal sorunların Devletin bütçe imkanlarıyla kısa sürede çözümlenmesi mümkün görülmediği anlaşılmaktadır. Oysa bu sorunların çözülmemesi ülkemizin geleceği açısından ciddi bir tehdittir. Bu tür durumlarda sivil toplum örgütlerinin gayret ve desteğinin sağlanması ciddi bir alternatif olmaktadır. Bu nedenle Devletin toplumun ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çektiği yatırımları gerçekleştirecek kamu menfaatine yararlı dernekler ile bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların önündeki engelleri kaldırması gerekir. Bu çerçevede bu Kurumların yatırım maliyetleri içinde yer alan KDV ile Belediye Gelirleri Kanununa göre alınan bina inşaat ruhsat harcı ve çevre temizlik vergisi ödemelerinden istisna veya muaf kılınmaları bütçelerinde yatırım imkanını artıracaktır. Ayrıca kamu menfaatine yararlı derneklere Hazineye ait taşınmazların devrinde de finansal kolaylıklar sağlanarak fiziksel yatırımlarını artırmaları için 4706 sayılı Kanunda değişiklik öngörülmektedir.

¹ CHP Eğitim Raporu

Diğer taraftan ulusal ve uluslararası afetlerde afetzedelere kısa sürede ulaşması ve yakın zamanlarda Endonezya, Pakistan ve Somali gibi ülkelerde gerçekleştirdiği etkin yardımlarıyla uluslararası kamuoyu nezdinde Ülkemiz açısından önemli bir değer yaratan Türkiye Kızılay Derneğinin yardım malzemelerini temin ederken karşı karşıya kaldığı KDV yükü bütçesini daraltmaktadır. Derneğe sadece bağış yapılması halinde uygulanan KDV istisnasının bedel karşılığı alımlarında da uygulanması Derneğin daha çok miktarda yardım yapmasına ve uluslararası alanda daha öne çıkmasına yardım edecektir.

17 Ağustos 1999 ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen deprem felaketine maruz kalan kişilerden olan alacaklara uygulanmak üzere, bu alacakların değersiz alacak olarak nitelendirilebilmesi veya şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi için Vergi Usul Kanununun 322 ve 323 üncü maddelerinin uygulanmasını kolaylaştırmak için 4503 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununa eklenen geçici 24 üncü maddenin kapsamına 23/10/2011 tarihinde Van'da meydana gelen deprem de alınarak yürürlük süresi biten düzenleme ihya edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – 4503 sayılı Kanunla, 17 Ağustos 1999 ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde meydana gelen deprem felaketine maruz kalan kişilerden olan alacaklara uygulanmak üzere, bu alacakların değersiz alacak olarak nitelendirilebilmesi veya şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi için Vergi Usul Kanununun 322 ve 323 üncü maddelerinin uygulanmasını kolaylaştıracak bir düzenleme yapılarak Vergi Usul Kanununun geçici 24 üncü maddesinde hükme bağlanmıştı. Böylelikle depremden zarar görenlerden olan alacağını tahsil edemeyen ve bu nedenle karşılık ayırmak veya değersiz alacak kaydedecek olanlar; deprem felaketiyle karşılaşmış, varlığını ve yakınlarını kaybetmiş kişileri mevzuat gereği yargı önüne çıkarmak veya icra yoluyla alacak tahsil etmek zorunda kalmayacakları için depremedelerin rencide olmaları engellenirken bu olayların kamu vicdanında açacağı derin yaranın olumsuz etkileri de ortadan kaldırılabilecekti. Ancak bu düzenlemenin geçici olması nedeniyle Van’da meydana gelen depremde uygulama imkanı bulunmamaktadır. Teklifin 1 inci maddesiyle düzenlemenin kapsamına 23/10/2011 tarihinde Van’da meydana gelen deprem de alınarak söz konusu hüküm ihya edilmektedir.

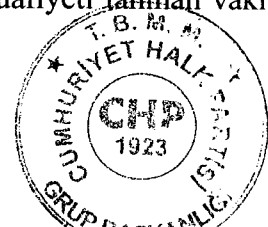
Madde 2 – Eğitim ve sağlık alanındaki yatırım maliyetleri içinde en önemli payı fiziki tesisler almaktadır. Bu maddeyle KDVK’nin 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına eklenen (c) bendiyle; kamu menfaatine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların öğrenci yurdu, hastane, huzurevi ve okul inşaatları için yapılacak teslim ve hizmetlerin KDV’den istisna edilmesi öngörülmektedir. Aynı maddenin (2) numaralı fıkrasına eklenen (f) bendiyle de; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslar arası afetler nedeniyle yapacağı yardımlar için alacağı malzemelerde kendisine yapılacak teslimlerin KDV’den istisnası öngörülmektedir. Aynı Kanunun 32 nci maddesinde yapılan değişiklikle de Kızılay Derneğine yapılacak teslimler tam istisna kapsamına alınarak bu mallar üzerindeki vergi yükünün tamamen ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

İstisna uygulanacak miktar ile istisnaya konu malları belirleme konusunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Madde 3 – Belediye Gelirleri Kanununda yapılan değişiklikle kamu menfaatine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların inşa ettirecekleri öğrenci yurdu, hastane, huzurevi ve okul binaları çevre temizlik vergisi ile bina inşaat ruhsatından istisna edilmektedir.

Madde 4 – 4706 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendinde yapılan değişiklik ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlara ilave olarak Hazineye ait taşınmazların kamu menfaatine yararlı derneklere kuruluş amaçlarında kullanılmak ve ticarî faaliyete konu edilmemek şartıyla doğrudan satışına imkân tanınmaktadır.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle de Hazineye ait taşınmazların kamu menfaatine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara

satışının kolaylaştırılarak bu Kurumların eğitim ve sağlık amaçları yatırımlarını teşvik etmek amacıyla 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Aynı maddeye eklenen bir fıkra ile de Hazine taşınmazlarının bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamuya yararlı derneklere doğrudan satılabilmesi için haklarında dernek tüzüğü veya vakıf senedine aykırılık nedeniyle bir dava açılmamış olması şartı getirilmektedir.

Madde 5 – Yürürlük maddesidir.

Madde 6 – Yürütme maddesidir.

BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI

HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1 – 4/1/1949 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun geçici 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “17/8/1999 ve 12/11/1999 tarihlerinde” ibaresi “17/8/1999, 12/11/1999 ve 23/10/2011 tarihlerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2 – 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasına aşağıdaki (c) bendi ile 2 numaralı fıkrasına aşağıdaki (f) bendi eklenmiş ve 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “17 nci maddenin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi” ibaresi “17 nci maddenin (2) numaralı fıkrasının (f) ve (4) numaralı fıkrasının (s) bentleri” şeklinde değiştirilmiştir.

c) Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu menfaatine yararlı derneklerin öğrenci yurtları, hastane, huzurevi ve okul inşaatı ile ilgili olarak bu vakıf ve derneklere yapılan teslim ve hizmetler. İstisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgari tutarları Bakanlar Kurulunca belirlenir.

f) Türkiye Kızılay Derneğinin tabi afetler nedeniyle yurtiçinde ve yurtdışında afetzedelere bağışlayacağı malların bu Derneğe teslimi. İstisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgari tutarları Bakanlar Kurulunca belirlenir.

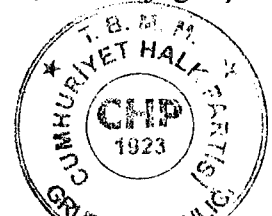
Madde 3 – 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait” ibaresi “Kredi ve Yurtlar Kurumu, kamu menfaatine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait” olarak ve ek 2 nci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu menfaatine yararlı derneklerin inşa ettirecekleri öğrenci yurtları, huzurevi ve okul binaları.

Madde 4 - 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

f) Kuruluş amaçlarında kullanılmak ve ticari faaliyete konu edilmemek üzere; kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile kamu menfaatine yararlı dernekler ile bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara,

“Hazineye ait taşınmazlar; öğrenci yurdu, huzurevi, hastane ve okul yapılmak üzere kamu menfaatine yararlı derneklere, küçük sanayi sitesi yapılmak üzere bu amaçla kurulmuş kooperatifler ile kamu kurumu ve kuruluşlarına, borsa yapılmak üzere ticaret borsalarına, serbest bölge olarak kullanılmak üzere, bu amaçla tahsis edilmiş taşınmazlar da dahil, kamu kurumu ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, teknoloji geliştirme

bölgelerinde yönetici şirkete, toplu konut üretmek amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur.”

Kamu menfaatine yararlı dernekler ile bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara bu madde hükümlerine göre satış yapılabilmesi için kamu menfaatine yararlı olmaya veya bakanlar kurulunca vergi muafiyeti tanınmaya ilişkin bakanlar kurulu kararlarına esas dernek tüzüğü veya vakıf senedine aykırılık nedeniyle haklarında bir dava açılmamış olması şarttır.

Madde 5 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

